

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuiſimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1634

De Absolutionibus, & Benedictionibus. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40244

De Versibus. C A P. X.

A Verrendo dicitur *Versus*, Alcuin. cap. de Celebrat. Missæ. Et hoc habet singulare Versus, ut excitet corda cantantium ad requirendam faciem Dei in oratione, Amal. lib. 4. cap. 45. & præterea cap. 3. ait, vim habet, ut conuerti faciat totum Chorum ad vnum, & totam intentio- nē illius ad rem pro qua fit Officium. Idem repetit in Ordine Antiph. cap. 1. vbi ait, Versum esse compositionem officialem, per quam reuertitur inten- tio mentis. vnde, eodem teste Amal. verrebant se cantantes Versum ad Orientem, lib. 4. cap. 2. vel ad Altare, de Ord. Antiph. cap. 1.

2 Versus igitur post Nocturnos ante Lectiones dicuntur, ut excitemur ad Orationem Dominicam, Absolutionem, & Lectionem, ad quam sessio fa- cile negligeniam parit, idem cap. 45. In fiae quoque Psalmorum, id est ope- rum, excitamur ad spem præmiorum, idem cap. 12. eod. lib. 4. Ante Cantica Evangelica, in Laudibus, Vesperis, & Completorio excitamus Versibus ad intelligentiam eorumdem, & ad Ora- tionem proximam, idem cap. 45. Denique ante Orationem, & in commemora- rationibus semper adhibetur Versus, ut oratio ferueat, idem cap. 9.

3 In Paschate & eius Octauia non habentur Versus in Horis, ut alias, quia tanta est festivitas cum breuitate Officii coniuncta, ut non egeamus sti- mulis, Amal. de Ord. Antiph. cap. 7.

4 Tempore Paschali additur utri- que parti Versus *Alleluia*, ad maiorem letitiam exprimendam; non tamen Versibus Responsoriū additur; quia non terminant totum Responsoriū, & non sunt Versus ad excitandum,

ut iij, de quibus in hoc capite.

5 Versibus, qui habentur in Preci- bus, non additur *Alleluia*; quia in his attenditur potius ratio humilitatis & mœroris quam latitiae.

De Absolutionibus, & Benedi- ctionibus. C A P. XI.

A *Bsolutionum*, de quibus hoc loco, meminit Radul. Pro- pos. 15. & puto ita vocari; vel quia absolvitur Nocturnum; vel quia simul cum Oratione Dominicæ præcedenti petimus (ait Hugo in Spec. cap. 3.) mundari corda & corpora no- stra ad audiendum verbum Dei in Le- ctionibus. Nam Oratione Dominicæ di- citur, ex Duran. lib. 5. cap. 3. ut qui eget sapientia ad Lectiones intelligen- das necessaria, postulet eam à Deo, qui dat omnibus affluenter; & ut eiusdem orationis auxilio proficiat in nobis renouata per præcedentem Verbum intentio.

2 Versum appellat ipsammet quo- que Absolutionem Gemma lib. 1. c. 5. Quasi, inquit, qui mandatum Legatis ad prædicationem iniungit, quasi ab- soluat eos, ut cant ad legendum. Ru- pertus lib. 1. c. 11. putat Absolutionem esse orationem, qua rogamus Domi- num messis, ut mittat operarios in messem, & aperiat cor nostrum in le- ge sua, ne semen, id est verbum Dei, quod audituri sumus, aut volucres comedant, aut spinæ suffocent, aut in petra, quæ non habet humorem, are- scat. Dicerem, Absolutiones appellari, sumpta denominatione à nobiliori quæ dicitur in tertio Nocturno, in qua sunt ea verba, *A vinculis peccatorum nostrorum absoluat nos*, &c.

3 Lector petit benedictionem magnæ humi-

L humi-

humilitatis gratia; & Sacerdos, vt raptae humilitati vicem reddat, poscit à Deo, vt benedictio prærogetur, Petrus Damiani *de Dominus vob. cap. 2.* Petit etiam benedictionē, vt mittatur. *Quonodo predicabunt, nisi mittantur? Roman. 10. Ruper. lib. 1. cap. 12. de Din. Offic.* Petit licentiam eundi; & benedictio est licentia, Gemma *lib. 1. cap. 5.* Vide, addit Hugo in *Spec. cap. 3.* quam larga potestas benedicendi tradita sit illi, cui iubere dictum est: *In te Domine benedicere.* lecturus enim dicit Vicario Christi; quod principatum Ecclesiæ innuit. Sacerdos autem orat, vt Dominus benedicat, qui totius est fons benedictionis.

4. Lectio dicit *Domine, non Domine;* quia hic Dei titulus est, ille hominis præclarus, vt docet Baron. *ex Euodio anno 416.* sed tempore S. Hieronymi omnes sancti & homines alij vocabantur Domini, solus autem Deus Dominus. Papa ipse hodie appellatur Dominus Apostolicus in Litanij Sanctorum. Sed & ad ultimam Lectionem, quam Superior legit, debet hic dicere, quicumque ille sit, Episcopo inferior, *In te Domine, non Domine;* cui secundus in Choro respondere debet benedictionis congrua verbis, quidquid alij proprio marte scripserint, & nulla fulti auctoritate, non enim quilibet in Choro Superior æquandus est Episcopo. Notarunt aliqui, quod ille, qui solus Officium recitat, dicere debet, *In te Domine:* sicuti dicit Sacerdos hoc idem in Missa privata ante Euangelium. & verè par est ratio, vsus tamen non idem.

5. Benedictiones sunt in numero ternario, & in nomine distincto personarum sanctissimæ Trinitatis, & rectissimæ, vt patet. Benedictio illa, *Domi-*

num auxilium, dicitur etiam in Festis Trinitatis, Transfigurationis, Festis S. Crucis, & Dedicationis Ecclesia.

6. Absolutiones distribuunt per Ferias quadam proportione, yr pumis dies ferialis gaudet prima, secundus secunda, tertius tercia Absolutione, & rursus quartus dies prima, quintus secunda, Sabbatum tertia. Cum Absolutionibus autem concordant Benedictiones, nisi Lectiones sint de Homilia, vel de Sancto, in Officio unum Lectionum. conuenit enim, vt magis in ijs casibus respondeant Lecti- nibus quam Absolutionibus. Summarunt igitur in his casibus Benedictiones a tertio Nocturno; similia quendam Radulph. *Prop. 15.*

De Lectionibus. CAP. XII.

Paret vocabulum *Lectionum*, quia leguntur, & non cantantur, vt Psalmi, Dur. *lib. 5. c. 1.* Vt us earum originem dicit à lectione quæ siebat in scholis Patrum, *Ad 15. C. 15.* vt nota Amal. *lib. 4. cap. 9.* deducit ab Hebreis Isid. *lib. 1. de Off. cap. 10.* qui certis diebus legebant de Lege & Prophetis in Synagogis; & legit Christus *Luc. 4.*

2. S. August. *initio Exposit. ad 1. Epif. Ioan.* significat, tunc solitas legi certas Lectiones in Ecclesia ita determinatas, vt aliae esse nequarent. Hieronymus (*Damasi iussu creditur*) composuit Lectionarium, teste Bernone. *Quibusdam ad Miss. spect. cap. 1.*

3. In Concilio Laodicensi *can. 17.* citato à Suar. *lib. 4. de Hor. Capit. c. 1.* num. 16. decreta fuit Lectio post Matinos, vel longa in Matutino, vel brevis in alijs Horis. Capitula enim sunt Lectiones breves, vt infra demonstramus.

4. Nu-